

RIKSDAGENS PROTOKOLL.

1930.

Andra kammaren.

Nr 6.

Fredagen den 24 januari.

Kl. 3 e. m.

§ 1.

Justerades protokollen för den 17 och den 18 innevarande januari.

§ 2.

Herr statsrådet *Lindskog* avlämnade Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 11, angående vissa tillbyggnadsarbeten å allmänna barnbördshuset i Stockholm;

nr 12, angående lokaler för undervisningen och forskningen i cellulosateknik och träkemi vid tekniska högskolan m. m.;

nr 15, angående förstärkning av åttonde huvudtitelns anslag till kommitéer och utredningar genom sakkunniga;

nr 24, angående anslag ur Ovanåkers pastorats avlöningsfond till restaurering av Ovanåkers församlings kyrka m. m.;

nr 25, angående anslag till posthusbyggnad i kvarteret Blåmannen i Stockholm m. m.; och

nr 26, angående befrielse för kanallotsarna vid Trollhätte kanal från skyldighet att återbära andel i vissa för mycket uppburna lotspenningar.

Dessa propositioner bordlades.

§ 3.

Föredrogos var för sig följande på kammarens bord liggande motioner; och hänvisades därvid

till konstitutionsutskottet motionerna nr 174 och 175 av herr *Magnusson* i Tumhult m. fl.; samt

till statsutskottet motionerna:

nr 176 av herr *Hedlund* i Häste m. fl.;

nr 177 av herr *Sjöström* m. fl.;

nr 178 av herr *Osberg* m. fl.;

nr 179 av herr *Lövgren*;

nr 180 av herr *Lindberg*;

nr 181 av herr *Hedlund* i Östersund m. fl.;

nr 182 av herrar *Näslund* och *Sandberg*;

nr 183 av herr *Olsson* i Gävle m. fl.;

nr 184 av herr *Weijne* m. fl.;

nr 185 av herr *Hultman*;

nr 186 och 187 av herr *Hansson* i Stockholm m. fl.;

Andra kammarens protokoll 1930. Nr 6.

- nr 188 av herr *Hansson* i Stockholm;
 nr 189 och 190 av herr *Anderson* i Linköping;
 nr 191 av herrar *Lundquist* i Rotebro och *Johanson* i Stockholm;
 nr 192 av herr *Järte m. fl.*;
 nr 193 och 194 av herrar *Järte* och *Sandwall*;
 nr 195 av herr *Wikström*;
 nr 196 av herr *Eriksson* i Stockholm *m. fl.*;
 nr 197 av herrar *Olsson* i Kullenbergstorp och *Ericson* i Boxholm;
 nr 198—200 av herr *Forssell*;
 nr 201 av fröken *Wellin m. fl.*;
 nr 202 av herr *Ward*;
 nr 203 och 204 av herr *Björkman m. fl.*;
 nr 205 av herr *Lindqvist* i Halmstad *m. fl.*;
 nr 206 av herrar *Lovén* och *Höglund* i Göteborg;
 nr 207 av herrar *Ljunggren* och *Nilsson* i Örebro;
 nr 208 av herr *Hallén m. fl.*;
 nr 209 av fru *Nordgren m. fl.*;
 nr 210 av herrar *Andersson* i Malmö och *Thomson*;
 nr 211 och 212 av herr *Bengtsson* i Norup; samt
 nr 213 och 214 av herr *Hage m. fl.*

Vid härfå skedd föredragning av motionen nr 215 av herr *Hage m. fl.* överlämnades motionen, såvitt den anginge pensionsväsendet till bankoutskottet, i vad den rörde jordbruksärenden till jordbruksutskottet och i övrigt till statsutskottet.

Vidare remitterades till statsutskottet motionerna:

- nr 216 av herr *Wigforss m. fl.*;
 nr 217 av herrar *Weibull* och *Vougt*;
 nr 218 och 219 av herr *Sandström m. fl.*;
 nr 220 av herr *Schött m. fl.*;
 nr 221 av herrar *Ekman* och *Hansson* i Stockholm; samt
 nr 222 av herrar *Ekman* och *Forssell*.

Vid remiss
av motionen
nr 223.

Härefter föredrogs motionen nr 223 av herr *Ericson* i Boxholm *m. fl.* om anslag till viss fraktlindring för att möjliggöra återupptagandet i Bergslagen av järntillverkning utav Norrbottensmalm m. m. Ordet begärdes därvid av

Herr *Ericson* i Boxholm, som yttrade: Herr talman! Då denna motion sönderfaller i två yrkanden, vilka anses icke kunna behandlas av samma utskott, hemställer jag, herr talman, att motionen måtte få uppdelas.

Denna anhållan bifölls av kammaren.

I enlighet härmed blev ifrågavarande motion uppdelad i två motioner, den ena med bibehållen beteckning av nummer 223 och med den ändring i rubriken att »m. m.» utslöts samt den andra med ordningsnumret 367 och med överskrift: angående anordnande av skogsvårdsarbeten å vissa kronoskogar i Norrbotten.

Härfå överlämnades motionen nr 223 till statsutskottet och nr 367 till jordbruksutskottet.

Vidare remitterades

- till bevillningsutskottet motionen nr 224 av herr *Bengtsson* i Norup *m. fl.*;
 till statsutskottet motionen nr 225 av herr *Bengtsson* i Norup *m. fl.*; samt

till bevillningsutskottet motionerna:

- nr 226 av herr *Månsson* i Erlandsro *m. fl.*;
- nr 227 av herr *Holmström*;
- nr 228 av herr *Andersson* i Rasjön *m. fl.*;
- nr 229 av herr *Törnkvist* i Karlskrona;
- nr 230 av herr *Johansson* i Brånalt *m. fl.*;
- nr 231 av herr *Carlström m. fl.*;
- nr 232 av herr *Lithander*; och
- nr 233 av herr *Nilsson* i Hörby *m. fl.*

Vid härpå skedd föredragning av motionen nr 234 av herr *Hage* om avskaffande av mantalspenningarna *m. fl.* personliga avgifter lämnades på begäran ordet till

Vid remiss
av motionen
nr 234.

Herr **Hage**, som yttrade: Herr talman. Jag skall, under åberopande av den motivering, som användes av herr Ericson i Boxholm, få hemställa, att kammaren måtte medgiva, att motionen uppdelas i två motioner, av vilka den ena måtte få gälla mantalspengarna och den andra den personliga sjukvårdsgiften och den personliga folkskoleavgiften.

Herr Hages ifrågavarande anhållan blev av kammaren bifallen; och blev i enlighet härmed berörda motion uppdelad i två motioner, den ena med bibehållen beteckning av nummer 234 och med rubrik: om avskaffande av mantalspenningarna samt den andra med ordningsnumret 368 och med överskrift: om avskaffande av de personliga sjukvårds- och folkskoleavgifterna.

Härpå hänvisades motionen nr 234 till statsutskottet och motionen nr 368 till bevillningsutskottet.

Vidare remitterades

till bevillningsutskottet motionerna:

- nr 235 av herr *Weibull*;
- nr 236 av herr *Jönsson* i Revinge *m. fl.*; och
- nr 237 av herr *Nylander*;

till bankoutskottet motionerna:

- nr 238 av herr *Osberg*;
- nr 239 av herrar *Hedlund* i Östersund och *Persson* i Trången;
- nr 240 av fru *Nordgren m. fl.*;
- nr 241 av fru *Nordgren* och herr *Borggren*;
- nr 242 av herr *Holmström*;
- nr 243 av herr *Anderson* i Linköping;
- nr 244 av herr *Törnkvist* i Karlskrona;
- nr 245 av herr *Björkman*;
- nr 246 av herr *Källman*;
- nr 247 och 248 av herr *Holmgren*;
- nr 249 av herr *Hedvall*; samt
- nr 250 och 251 av herr *Hage*;

till behandling av lagutskott motionerna:

- nr 252 av herr *Hedlund* i Östersund;
- nr 253 av herr *Karlsson* i Munkedal *m. fl.*;
- nr 254 av herr *Olsson* i Mellerud *m. fl.*;
- nr 255 av herr *Hansson* i Stockholm *m. fl.*;
- nr 256 av herr *Olsson* i Ramsta;
- nr 257 av herr *Hedvall m. fl.*;

- nr 258 av herr *Andersson* i Malmö;
 nr 259 av herr *Hage m. fl.*;
 nr 260 av herr *Karlsson* i Grängesberg *m. fl.*; och
 nr 261 av herr *Sköld m. fl.*;
 till jordbruksutskottet motionen nr 262 av herr *Sköld m. fl.*;
 till behandling av lagutskott motionerna:
 nr 263 av herr *Weibull*; och
 nr 264 av herr *Öhman m. fl.*;
 till jordbruksutskottet motionerna:
 nr 265 av herr *Osberg*; samt
 nr 266 av herrar *Osberg* och *Jönsson* i Revinge;
 till statsutskottet motionen nr 267 av herr *Lövgren*;
 till jordbruksutskottet motionerna:
 nr 268 av herr *Johanson* i Hallagården;
 nr 269 av herr *Nilsson* i Antnäs *m. fl.*;
 nr 270 av herr *Svedberg*;
 nr 271 och 272 av herr *Hansson* i Stockholm *m. fl.*;
 nr 273 av herrar *Andersson* i Rasjön och *Pettersson* i Hällbacken; samt
 nr 274 av herr *Olsson* i Ramsta *m. fl.*;
 till statsutskottet motionen nr 275 av herr *Olsson* i Ramsta *m. fl.*;
 till jordbruksutskottet motionerna:
 nr 276 av herr *Olsson* i Kullenbergstorp *m. fl.*;
 nr 277 av herr *Borggren m. fl.*;
 nr 278 av herr *Hollertz m. fl.*;
 nr 279 av herr *Hollertz*;
 nr 280 av herr *Andersson* i Malmö *m. fl.*;
 nr 281 av herr *Jansson* i Edsbäcken;
 nr 282 av herr *Grapenson m. fl.*;
 nr 283 av herr *Ljung m. fl.*;
 nr 284 av herr *Sköld m. fl.*;
 nr 285 av herr *Andersson* i Grimbo;
 nr 286 av herrar *Pettersson* i Bjälbo och *Weibull*;
 nr 287 av herr *Ros m. fl.*;
 nr 288 av herr *Lindmark m. fl.*; och
 nr 289 av herr *Olsson* i Österbo *m. fl.*;
 till tillfälligt utskott motionerna:
 nr 290—292 av herr *Nilsson* i Antnäs *m. fl.*;
 nr 293 av herr *Hansson* i Stockholm *m. fl.*; och
 nr 294 av herr *Ward*;
 till statsutskottet motionen nr 295 av herr *Lithander m. fl.*;
 till tillfälligt utskott motionerna:
 nr 296 av herr *Lithander*;
 nr 297 av herr *Bäcklund*; och
 nr 298 av herr *Bäcklund m. fl.*;
 till statsutskottet motionerna:
 nr 299 av herr *Jönsson* i Revinge;
 nr 300—302 av herr *Forssell*;
 nr 303 av herrar *Karlsson* i Vadstena och *Blomquist*;

- nr 304 av herr *Laurin*;
 nr 305 och 306 av herr *Thomson*;
 nr 307 av herr *Thomson m. fl.*;
 nr 308 av herr *Olsson* i Berg *m. fl.*;
 nr 309 av herr *Laurén m. fl.*;
 nr 310 av herr *Laurén*;
 nr 311—313 av herr *Andersson* i Stockholm;
 nr 314 av herr *Johansson* i Bro;
 nr 315 av herrar *Ericsson* i Sörsjön och *Olsson* i Rödningsberg;
 nr 316 av herr *Olovson* i Västerås *m. fl.*;
 nr 317 av herr *Lindberg*;
 nr 318 av herr *Selberg*;
 nr 319 av herr *Selberg m. fl.*;
 nr 320 av herrar *Johansson* i Edsbyn och *Mosesson*;
 nr 321 och 322 av herr *Wiklund* i Brattfors *m. fl.*;
 nr 323 av herr *Lövgren m. fl.*;
 nr 324 av herr *Olsson* i Mora;
 nr 325 av herr *Edberg m. fl.*; och
 nr 326 av herr *Näslund*; samt
 till bevillningsutskottet motionerna:
 nr 327 av herr *Laurin*;
 nr 328 av herr *Hammarlund*; och
 nr 329 av herr *Persson* i Trängen *m. fl.*

Härefter föredrogs herr *Laurins* motion nr 330 om förbud mot väckande av skadeståndskrav mot motionären i anledning av ett mellan honom och Aktiebolaget Ria i likvidation träffat avtal; och yttrade därvid

*Ang. motionen
nr 330
inom andra
kammaren.*

Herr **talmannen**: Denna motion avser ett ekonomiskt mellanhavande mellan en enskild medborgare och ett aktiebolag i likvidation.

På grund härav finner jag mig, jämlikt stadgandet i § 90 regeringsformen, förhindrad att framställa proposition på motionens remitterande till utskott.

Vidare anförde:

Herr **Laurin**: Herr talman! Då jag på annat sätt blir i tillfälle att yttra mig i huvudfrågan, kan jag för dagen giva vika. Men jag kommer att oberoende av nederlaget ihärdigt fullfölja mina strävanden. Jag vill endast tillägga, att om man nu på olika sätt vill göra gällande, att det ekonomiskt vore en privat spekulationsaffär, så har dock Kreditkassan av år 1922 inlett underhandlingar med en skrivelse, vari den säger, att den erhållit kännedom om att jag vore intresserad av en sådant anordning, varigenom till förmån för de svenska jordbrukarna Gloriaverkens tillverkning skulle kunna utvecklas och fortbestå. Vid underhandlingarnas slut utfärdade jag ögonblickligen följande uttalande, som infördes i Svenska Landsbygden för den 6 december. Sedan fortsatte jag med flera annonser: »Alla böra vara med. Med inköpet av Gloriaverken m. fl. företag har avsetts, att det svenska jordbruket skulle erhålla inflytande på detta viktiga område.»

Jag tillåter mig, herr talman, att med lugn underställa saken det svenska folket.

Herr **Hansson** i Stockholm: Herr talman! Det är med rätt stor tvekan, som jag tar till orda. Men den situation, vari herr Laurin försatt kammaren, är synnerligen genant. Jag har därför ansett saken icke böra passera utan att jag avger en protest mot att en ledamot av kammaren har så litet förstånd

Ang. motionen nr 330 inom andra kammaren. om vad han är skyldig sitt eget och kammarens anseende som framgår av herr Laurins uppträdande här.

(Forts.)

Herr **Laurin**: Herr talman! Jag tillåter mig endast yttra, att jag önskar, att herr Hansson i Stockholm och andra ledamöter hade samma förstånd, då det gäller monopolföretag och andra dylika saker, som äro minst lika viktiga.

Herr **Engberg**: Herr talman! Jag anhåller för min del att till kammarens protokoll få uttala, att jag har den bestämda uppfattningen, att det står i strid med § 53, tredje stycket i vår riksdagsordning, att herr Laurin över huvud fått ordet vid den föredragna punkten.

Överläggningen förklarades härmed avslutad. På framställd proposition blev herr talmannens propositionsvägran av kammaren godkänd.

Slutligen föredrogos övriga på bordet liggande motioner; och remitterades därvid

till bankoutsiktet motionerna:

- nr 331 av herr *Laurin*;
- nr 332 av herr *Lundquist* i Rotebro;
- nr 333 av herrar *Andersson* i Stockholm och *Johansson* i Sollefteå;
- nr 334—337 av herr *Andersson* i Stockholm;
- nr 338 av herr *Selberg*;
- nr 339 av herr *Holmström*; samt
- nr 340 och 341 av herr *Dahlén*;

till behandling av lagutskott motionerna:

- nr 342 av herrar *Sjöström* och *Ahl*;
- nr 343 och 344 av herr *Andersson* i Stockholm *m. fl.*; samt
- nr 345—348 av herr *Spångberg m. fl.*;

till jordbruksutskottet motionerna:

- nr 349 av herrar *Andersson* i Dunker och *Johansson* i Bro;
- nr 350 av herr *Laurin*;
- nr 351 av herr *Hammarlund*;
- nr 352 av herr *Nordkvist*;
- nr 353 av herr *Hage m. fl.*;
- nr 354 av herr *Bergström* i Bäckland;
- nr 355 av herr *Grapenson*;
- nr 356 och 357 av herrar *Johansson* i Bro och *Andersson* i Dunker;
- nr 358 av herr *Lindberg m. fl.*;
- nr 359 av herr *Lövgren m. fl.*;
- nr 360 av herr *Dahlén m. fl.*; och
- nr 361 av herrar *Sandberg* och *Wikström*; samt

till tillfälligt utskott motionerna:

- nr 362 av herr *Flyg m. fl.*;
- nr 363 av herrar *Gardell* i Gans och *Edberg*;
- nr 364 av herr *Andersson* i Stockholm;
- nr 365 av herr *Persson* i Trången *m. fl.*; och
- nr 366 av herr *Brännberg m. fl.*

§ 4.

Herr *Osberg* avlämnade en motion angående rikets indelning i skoldistrikt efter andra grunder än de nu tillämpade.

Denna motion, som erhöi ordningsnumret 369, bordlades.

§ 5.

Justerades protokollsutdrag.

§ 6.

Till bordläggning anmäldes:

bankoutskottets utlåtande, nr 3, i anledning av väckt motion angående dyrtidstillägg åt den hos riksdagen tillfälligt anställda personalen; och

jordbruksutskottets memorial, nr 3, i anledning av remiss från andra kammaren av väckt motion angående utnyttjande av statens gruvegendom i Västerbotten.

§ 7.

Ledighet från riksdagsgöromålen beviljades:

herr <i>Ros</i>	under 10 dagar fr. o. m. den 25 jan.,	
» <i>Schött</i>	» 8 » » » 25 »	
» <i>Hilding</i>	» 6 » » » 27 »	
» <i>Hultman</i>	» 6 » » » 25 »	
» <i>Johanson</i> i Hallagården	» 5 » » » 27 »	
» <i>Selberg</i>	» 8 » » » 28 »	
» <i>Heiding</i>	» 4 » » » 27 »	
» <i>Olsson</i> i Ramsta	» den 26 jan.,	
» <i>Lindmark</i>	» 11 dagar fr. o. m. den 29 jan.,	
» <i>Carlsson</i> i Solberga	» 5 » » » 28 »	
» <i>Hedlund</i> i Häste	» 10 » » » 25 »	
» <i>Andersson</i> i Falkenberg	» 5 » » » 27 »	
» <i>Prytz</i>	» 11 » » » 25 »	
» <i>Magnusson</i> i Kalmar	» 4 » » » 27 »	
» <i>Osberg</i>	» 6 » » » 27 »	
» <i>Eriksson</i> i Toftered	» 8 » » » 27 »	
» <i>Ryberg</i>	» 6 » » » 27 »	
» <i>Persson</i> i Trången	» 8 » » » 28 »	
» <i>Johansson</i> i Edsbyn	» 5 » » » 25 »	
» <i>Pehrsson</i> i Bramstorp	» 6 » » » 27 »	
» <i>Olsson</i> i Berg	» 10 » » » 29 »	
» <i>Nilsson</i> i Hörby	» 7 » » » 27 »	
» <i>Brännberg</i>	» 6 » » » 26 »	
» <i>Bengtsson</i> i Norup	» 4 » » » 27 »	
» <i>Bäcklund</i>	» 4 » » » 25 »	
» <i>Petersson</i> i Lerbäcksbym	» 4 » » » 27 »	och
» <i>Sävström</i>	» 4 » » » 27 »	.

Kammarens ledamöter åtskildes härefter kl. 3.32 e. m.

In fidem
Per Cronvall.

Tisdagen den 28 januari.

Kl. 3.30 e. m.

§ 1.

Justerades protokollen för den 20 och den 21 innevarande januari.

§ 2.

Avlämnades följande Kungl. Maj:ts propositioner:

av herr statsrådet *Lübeck* propositionerna:

nr 31, med förslag till lag angående fortsatt giltighet av lagen den 4 juni 1926 (nr 162) om arbetstidens begränsning; och

nr 32, med förslag till lag angående fortsatt giltighet av lagen den 4 juni 1926 (nr 163) om vissa inskränkningar beträffande tiden för förläggande av bageri- och konditoriarbete; samt

av herr statsrådet *Lundvik* propositionerna:

nr 19, angående godkännande av ett i Genève den 14 september 1929 dagtecknat protokoll rörande revision av stadgan för den fasta mellanfolkliga domstolen;

nr 20, angående godkännande av ett i Genève den 14 september 1929 dagtecknat protokoll rörande Amerikas Förenta Staters anslutning till signaturprotokollet angående stadgan för den fasta mellanfolkliga domstolen;

nr 21, angående godkännande av ett i Genève den 17 juni 1925 dagtecknat protokoll rörande förbud mot användande i krig av kvävande, giftiga eller liknande gaser m. m.;

nr 35, angående pension och understöd att utgå av trafikmedel m. m.;

nr 36, angående fortsatta åtgärder för främjande av sparsamhet bland skolungdomen;

nr 38, angående postavgifter för tidningar m. m.;

nr 39, angående understöd åt förre järnvägsarbetaren Jonas Magnus Johansson Lindroth;

nr 27, med förslag till förordning om fortsatt tillämpning av förordningen den 27 april 1923 angående rätt för Konungen att i visst fall åsätta särskild tullavgift;

nr 28, angående upplåtelse av rätt till bearbetande av icke inmutningsbara mineralfyndigheter å kronojord;

nr 29, angående godkännande av en mellan Sverige och Turkiet sluten handels- och sjöfartstraktat;

nr 30, angående vissa understöd från allmänna indragningsstaten; och

nr 40, angående försäljning av en kronan tillhörig fastighet i Ystad.

Ovannämnda propositioner bordlades.

§ 3.

Föredrogos var för sig och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts å kammarens bord vilande propositioner:

nr 11, angående vissa tillbyggnadsarbeten å allmänna barnbördshuset i Stockholm;

nr 12, angående lokaler för undervisningen och forskningen i cellulosateknik och träkemi vid tekniska högskolan m. m.;

nr 15, angående förstärkning av åttonde huvudtitelns anslag till kommittéer och utredningar genom sakkunniga;

nr 24, angående anslag ur Ovanåkers pastorats avlöningsfond till restaurering av Ovanåkers församlings kyrka m. m.;

nr 25, angående anslag till posthusbyggnad i kvarteret Blåmannen i Stockholm m. m.; och

nr 26, angående befrielse för kanallotsarna vid Trollhätte kanal från skyldighet att återbära andel i vissa för mycket uppburna lotspenningar.

§ 4.

Herr *Osbergs* på kammarens bord liggande motion nr 369, som nu föredrogs, remitterades till tillfälligt utskott.

§ 5.

Vid härfpå skedd föredragning av bankoutskottets utlåtande, nr 3, i anledning av väckt motion angående dyrtidstillägg åt den hos riksdagen tillfälligt anställda personalen, blev utskottets däri gjorda hemställan av kammaren bifallen.

§ 6.

Vidare föredrogs jordbruksutskottets memorial, nr 3, i anledning av remiss från andra kammaren av väckt motion angående utnyttjande av statens gruvegendom i Västerbotten.

Kammaren biföll utskottets hemställan samt beslöt överlämna ifrågavarande motion till statsutskottet.

§ 7.

Avgåvos följande motioner, nämligen av:

herr *Lundstedt*, nr 370, angående det akademiska befordringsväsendet; och herr *Norling*, nr 371, angående förbilligande av kostnaderna för skolmateriel.

Dessa motioner bordlades.

§ 8.

Till bordläggning anmäldes:

statsutskottets utlåtande, nr 11, i anledning av Kungl. Maj:ts under tredje huvudtiteln av statsverkspropositionen gjorda framställning angående anslag till bestridande av kostnaderna för riksdagens interparlamentariska grupp jämte i ämnet väckta motioner; samt

första lagutskottets utlåtanden:

nr 1, i anledning av verkställd granskning av justitieombudsmannens ämbetsförvaltning; och

nr 2, i anledning av verkställd granskning av militieombudsmannens ämbetsförvaltning.

§ 9.

Justerades protokollsutdrag.

§ 10.

Ledighet från riksdagsgöromålen beviljades:

herr <i>Norling</i>	under	5	dagar	fr. o. m.	den	29	jan.,
» <i>Rudén</i>	»	7	»	»	»	30	»
» <i>Ström</i>	»	4	»	»	»	29	»
» <i>Norsell</i>	»	6	»	»	»	30	»
» <i>Winkler</i>	»	5	»	»	»	29	»
» <i>Persson i Fritorp</i>	»	5	»	»	»	30	»
» <i>Johansson i Krogstorp</i>	»	4	»	»	»	29	»
» <i>Thomson</i>	»	3	»	»	»	29	»
» <i>Olson i Torsby</i>	»	8	»	»	»	29	»
» <i>Björck i Kristianstad</i>	»	4	»	»	»	1	febr.,
» <i>andre vice talmannen Nilsson</i>	»	3	»	»	»	1	»
» <i>Västberg</i>	»	3	»	»	»	29	jan. och
» <i>Berg</i>	»	11	»	»	»	29	» .

Kammarens ledamöter åtskildes härefter kl. 3.44 e. m.

In fidem.
Per Cronvall.

Onsdagen den 29 januari.

Kl. 11 f. m.

§ 1.

I enlighet med därom den 21 i denna månad fattat beslut skulle nu företagas val av tio ledamöter och tio suppleanter i vart och ett av de fem tillfälliga utskott, kammaren beslutit tillsätta; och anställdes först val av ledamöter i första tillfälliga utskottet.

Därvid avlämnades 128 godkända valsedlar, samtliga med partibeteckningen »Gemensam lista» och upptagande namnen på nedan nämnda personer i följande ordning:

herr *Mogård*,
» *Ljung*,
» *Mårtensson*,
» *Persson* i Grytterud,
» *Mosesson*,
» *Weijne*,
» *Johansson* i Bro,
» *Lundström*,
» *Bergström* i Hälsingborg och
» *Hammarlund*.

Dessa personer hade alltså utsetts till ledamöter i utskottet.

§ 2.

Härefter företogs val av ledamöter i andra tillfälliga utskottet.

Därvid avlämnades 56 godkända valsedlar, samtliga med partibeteckningen »Gemensam lista» och upptagande namnen på nedan nämnda personer i följande ordning:

herr *Högström*,
» *Eurén*,
» *Lundkvist* i Eskilstuna,
» *Olson* i Göteborg.
» *Björling*,
» *Weijne*,
» *Andersson* i Dunker,
» *Skoglund*,
» *Andersson* i Tungelsta och
» *Wachtmeister*.

Dessa personer hade alltså utsetts till ledamöter i utskottet.

§ 3.

Vidare företogs val av ledamöter i tredje tillfälliga utskottet.

Därvid avlämnades 44 godkända valsedlar, samtliga med partibeteckningen »Gemensam lista» och upptagande namnen på nedan nämnda personer i följande ordning:

herr *Källman*,
 » *Hollertz*,
 » *Eklund*,
 » *Lundquist* i Rotebro,
 » *Johansson* i Edsbyn,
 » *Werner*,
 » *Hultman*,
 » *Andersson* i Lindome,
 » *Andersson* i Falkenberg och
 » *Lundgren*.

Dessa personer hade alltså utsetts till ledamöter av utskottet.

§ 4.

Vid nu anställt val av ledamöter i fjärde tillfälliga utskottet avlämnades 47 godkända valsedlar, samtliga med partibeteckningen »Gemensam lista» och upptagande namnen på nedan nämnda personer i följande ordning:

herr *Lindberg*,
 » *Wachtmeister*,
 » *Andersson* i Löbbo,
 » *Nordkvist*,
 » *Sandberg*,
 fru *Nordgren*,
 herr *Svensson* i Högsjöhult,
 » *Waldem*,
 » *Ahl* och
 » *Olsson* i Österbo.

Dessa personer hade alltså utsetts till ledamöter i utskottet.

§ 5.

Härpå företogs val av ledamöter i femte tillfälliga utskottet. Därvid avlämnades 37 godkända valsedlar, samtliga med partibeteckningen »Gemensam lista» och upptagande namnen på nedan nämnda personer i följande ordning:

herr *Blomquist*,
 » *Schött*,
 » *Hansson* i Trollhättan,
 » *Nygren*,
 » *Hilding*,
 » *Västberg*,
 » *Gardell* i Stenstu,
 » *Johansson* i Fårekulla,
 » *Norsell* och
 » *Eurén*.

Dessa personer hade alltså utsetts till ledamöter i utskottet.

§ 6.

Anställdes val av suppleanter i första tillfälliga utskottet. Därvid avlämnades 29 godkända valsedlar, samtliga med partibeteckningen »Gemensam lista». Av dessa valsedlar upptogo 28 namnen på nedan nämnda personer i följande ordning:

herr *Thomson*,
» *Sandwall*,
» *Persson* i Tidaholm,
» *Hollertz*,
» *Björling*,
fru *Nordgren*,
herr *Eriksson* i Toftered,
» *Grapenson*,
» *Berg* och
» *Andersson* i Ovanmyra.

Dessa personer hade alltså utsetts till suppleanter i utskottet.

§ 7.

Härefter företogs val av suppleanter i andra tillfälliga utskottet.

Därvid avlämnades 27 godkända valsedlar, samtliga med partibeteckningen »Gemensam lista» och upptagande namnen på nedan nämnda personer i följande ordning:

herr *Johnsson* i Norrahammar,
» *Nygren*,
» *Ström*,
» *Schött*,
» *Näslund*,
» *Karlsson* i Munkedal,
» *Eriksson* i Toftered,
» *Olsson* i Österbo,
» *Rosander* och
» *Nordkvist*.

Dessa personer hade alltså utsetts till suppleanter i utskottet.

§ 8.

Vidare företogs val av suppleanter i tredje tillfälliga utskottet.

Därvid avlämnades 30 godkända valsedlar, samtliga med partibeteckningen »Gemensam lista» och upptagande namnen på nedan nämnda personer i följande ordning:

herr *Andersson* i Malmö,
» *Skoglund*,
» *Hällgren*,
» *Persson* i Grytterud,
» *Selberg*,
» *Wiklund* i Byske,
» *Pehrsson* i Bramstorp,
» *Waldem*,
» *Ahl* och
» *Hilding*.

Dessa personer hade alltså utsetts till suppleanter i utskottet.

§ 9.

Vid nu anställt val av suppleanter i fjärde tillfälliga utskottet avlämnades 22 godkända valsedlar, samtliga med partibeteckningen »Gemensam lista». Av dessa valsedlar upptogo 21 namnen på nedan nämnda personer i följande ordning:

herr *Vougt*,
 » *Ljung*,
 » *Ericsson* i Sörsjön,
 » *Johansson* i Fårekulla,
 » *Näslund*,
 » *Mogård*,
 » *Edberg*,
 » *Olson* i Göteborg,
 » *Höglund* i Stockholm och
 » *Persson* i Falla.

Dessa personer hade alltså utsetts till suppleanter i utskottet.

§ 10.

Slutligen anställdes val av suppleanter i femte tillfälliga utskottet. Därvid avlämnades 19 godkända valsedlar, samtliga med partibeteckningen »Gemensam lista» och upptagande namnen på nedan nämnda personer i följande ordning:

herr *Lundkvist* i Eskilstuna,
 » *Lundquist* i Rotebro,
 » *Andersson* i Tungelsta,
 » *Lundström*,
 » *Selberg*,
 » *Hällgren*,
 » *Andersson* i Dunker,
 » *Andersson* i Lindome,
 » *Johansson* i Norrahammar och
 » *Johansson* i Väby.

Dessa personer hade alltså utsetts till suppleanter i utskottet.

§ 11.

Justerades protokollsutdrag angående de i paragraferna 1—10 här ovan omförmälda valen.

§ 12.

Herr statsrådet *Johansson* avlämnade Kungl. Maj:ts propositioner: nr 33, angående anordnande av årliga s. k. representativa jordbruksräkningar m. m.; och nr 34, angående förlängd giltighetstid för avlöningsreglementet för tjänstemän vid domänverket.

Nämnda propositioner bordlades.

§ 13.

Ordet lämnades nu på begäran till herr **Hansson** i Stockholm, som yttrade: Herr talman! Jag ber att få yrka, att beträffande Kungl. Maj:ts propositioner nr 31 och 32 motionstiden måtte utsträckas till det plenum, som infaller näst efter tjuo dagar från propositionernas avlämnande.

Denna hemställan bifölls.

§ 14.

Föredrogos var för sig Kungl. Maj:ts å kammarens bord vilande propositioner; och hänvisades därvid

till behandling av lagutskott propositionerna:

nr 31, med förslag till lag angående fortsatt giltighet av lagen den 4 juni 1926 (nr 162) om arbetstidens begränsning; och

nr 32, med förslag till lag angående fortsatt giltighet av lagen den 4 juni 1926 (nr 163) om vissa inskränkningar beträffande tiden för förläggande av bageri- och konditoriarbete;

till konstitutionsutskottet propositionerna:

nr 19, angående godkännande av ett i Genève den 14 september 1929 dagtecknat protokoll rörande revision av stadgan för den fasta mellanfolkliga domstolen;

nr 20, angående godkännande av ett i Genève den 14 september 1929 dagtecknat protokoll rörande Amerikas förenta staters anslutning till signaturprotokollet angående stadgan för den fasta mellanfolkliga domstolen; och

nr 21, angående godkännande av ett i Genève den 17 juni 1925 dagtecknat protokoll rörande förbud mot användande i krig av kvävande, giftiga eller liknande gaser m. m.;

till bankoutskottet propositionen, nr 35, angående pension och understöd att utgå av trafikmedel m. m.;

till statsutskottet propositionen, nr 36, angående fortsatta åtgärder för främjande av sparsamhet bland skolungdomen;

till bevillningsutskottet propositionen, nr 38, angående postavgifter för tidningar m. m.;

till bankoutskottet propositionen, nr 39, angående understöd åt förre järnvägsarbetaren Jonas Magnus Johansson Lindroth;

till bevillningsutskottet propositionen, nr 27, med förslag till förordning om fortsatt tillämpning av förordningen den 27 april 1923 angående rätt för Konungen att i visst fall åsätta särskild tullavgift;

till statsutskottet propositionen, nr 28, angående upplåtelse av rätt till bearbetande av icke inmutningsbara mineralfyndigheter å kronojord;

till bevillningsutskottet propositionen, nr 29, angående godkännande av en mellan Sverige och Turkiet slutet handels- och sjöfartstraktat;

till bankoutskottet propositionen, nr 30, angående vissa understöd från allmänna indragningsstaten; samt

till jordbruksutskottet propositionen, nr 40, angående försäljning av en kronan tillhörig fastighet i Ystad.

§ 15.

Vidare föredrogos var för sig och remitterades till tillfälligt utskott motiönerna:

nr 370 av herr *Lundstedt*; och

nr 371 av herr *Norling*.

§ 16.

Härefter föredrogos, men bordlades åter statsutskottets utlåtande nr 11 samt första lagutskottets utlåtanden nr 1 och 2.

§ 17.

Herr *Ekman* avlämnade en motion angående upprättandet av ett svenskt institut för högspänningsforskning.

Denna motion, som erhöll ordningsnumret 372, bordlades.

§ 18.

Herr talmannen tillkännagav, att förslag uppgjorts till fördelning av de motioner, som hänvisats till behandling av tillfälligt utskott; och var detta förslag, som nu upplästes, så lydande:

Förslag till fördelning av de inom andra kammaren väckta motioner, vilka blivit hänvisade till behandling av tillfälligt utskott.

Till behandling av första tillfälliga utskottet torde få överlämnas motioner av:

herr *Mogård m. fl.*, nr 81, angående överförande av rundradion i statens händer;

herr *Brännberg m. fl.*, nr 130, angående åtgärder till förebyggande av eldsolyckor vid biografföreställningar;

herr *Flyg m. fl.*, nr 362, angående kyrkans skiljande från staten m. m.;

herrar *Gardell* i Gans och *Edberg*, nr 363, angående viss ändring i gällande föreskrifter om tjänstebostad för lärarpersonalen vid folk- och småskolor;

herr *Osberg*, nr 369, angående rikets indelning i skoldistrikt efter andra grunder än de nu tillämpade;

herr *Lundstedt*, nr 370, angående det akademiska befordringsväsendet; samt

herr *Norling*, nr 371, angående förbilligande av kostnaderna för skolmateriel.

Till andra tillfälliga utskottet torde få överlämnas motioner av:

herr *Ström m. fl.*, nr 75, angående viss lättnad i villkoren för erhållande av skeppar- eller styrmansbrev;

herr *Ström m. fl.*, nr 76, angående vissa ändringar i gällande bestämmelser om behörighet att vara befälhavare å fartyg i inre fart;

herr *Hansson* i Stockholm *m. fl.*, nr 293, angående fastställande av en bemaningsskala för handelsfartyg;

herr *Lithander*, nr 296, angående viss åtgärd till beredande av ökad maskinstillgång vid den svenska handelsflottan; samt

herr *Bäcklund*, nr 297, angående förfarandet vid tillsättning av syssloman och prästman enligt sjukhusstadgan.

Till tredje tillfälliga utskottet torde få överlämnas motioner av:

herr *Lithander*, nr 44, angående beredande av bidrag till i utlandet varande värnpliktiga för resa till och från lagstadgad värnpliktstjänstgöring;

herr *Källman m. fl.*, nr 162, angående beredande åt städer och köpingar av statsbidrag till polispersonals avlönande;

herr *Nilsson* i Antnäs *m. fl.*, nr 290, angående åtgärder till främjande av eldning med ved, särskilt i statens fastigheter;

herr *Nilsson* i Antnäs *m. fl.*, nr 291, angående användning inom statens verk av generatorgasdrivna vagnar;

herr *Nilsson* i Antnäs *m. fl.*, nr 292, angående skyldighet för innehavare av tillstånd till linjetrafik med motorfordon att transportera post;

herr *Persson* i Trången *m. fl.*, nr 365, angående beredande av ökad avsättning för inhemskt bränsle; samt

herr *Brännberg m. fl.*, nr 366, angående permanentbeläggning av landets vägnät.

Till fjärde tillfälliga utskottet torde få överlämnas motioner av:

herr *Laurin*, nr 39, angående utfärdandet av vissa bestämmelser rörande bröd som hålles till salu;

herr *Herou m. fl.*, nr 43, angående åtgärder till avlyftning eller minskning av i små och medelstora jordbruksfastigheter in-tecknad skuld;

herr *Johansson* i Fårekulla *m. fl.*, nr 172, angående reducering och reglering av vattenfallsstyrelsens taxor för elektrisk kraft å landsbygden m. m.;

herr *Olsson* i Golvvasta *m. fl.*, nr 173, angående de elektriska krafttaxornas avvägning;

herr *Ward*, nr 294, angående kompetensvillkoren för valförrättare i städer med magistrat; samt

herr *Andersson* i Stockholm, nr 364, angående avtal om löne- och arbetsvillkor för den civila personalen vid truppförbandens intendenturverkstäder.

Till femte tillfälliga utskottet torde få överlämnas motioner av:

herr *Lundén*, nr 45, angående vissa gamla vägars uppbyggnad och förening med fastighet;

herr *Öhman m. fl.*, nr 46, angående militärmanskaps rätt till organisation;

herr *Öhman m. fl.*, nr 48, angående militärmanskaps frikallande från tjänstgöring den första maj;

herr *Öhman m. fl.*, nr 51, angående förbud mot kommendering av militärmanskap till deltagande i kyrkoparader m. m.;

herr *Öhman m. fl.*, nr 52, angående avskaffande av gällande bestämmelser om skyldighet för militärmanskap att giva överordnad hederstecken (hälsning, honnör);

herr *Hollertz*, nr 128, angående viss ändring av § 29 mom. 4 i förordningen den 21 december 1917 med föreskrifter angående medelsförvaltningen i länen;

densamme, nr 129, angående beredande åt vägdistrikt av rätt att försälja mark, som genom omläggning av allmän väg kommit distriktet tillgodo;

herr *Olofsson* i Digernäs, nr 131, angående föreskrifter beträffande lunch- eller frukosttid för statens tjänstemän; samt

herr *Bäcklund m. fl.*, nr 298, angående begränsning av tjänstgöringstiden för indelt manskap.

Förslaget blev av kammaren godkänt.

§ 19.

Till bordläggning anmäldes statsutskottets utlåtanden:

nr 1, angående regleringen för budgetåret 1930/1931 av utgifterna under riksstatens första huvudtitel, innefattande anslagen till kungl. hov- och slottsstaterna;

nr 9 B, angående regleringen för budgetåret 1930/1931 av utgifterna för kapitalökning i avseende å telegrafverket;

nr 12, i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen under sjätte huvudtiteln gjorda framställning om anslag till elektrisk värmeledning i Gripsholms slott;

nr 13, i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen under sjätte huvudtiteln gjorda framställning om anslag till nybyggnad för länsstyrelsen i Malmöhus län;

nr 14, i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen under rubrik »utgifter för kapitalökning» gjorda framställning om anslag till förbättrade säkerhetsanstalter för inseglingen till Trälleborg; och

nr 15, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av postverkets fastighet i Trollhättan.

§ 20.

Justerades protokollsutdrag.

§ 21.

Ledighet från riksdagsgöromålen beviljades:

herr <i>Jönsson</i> i Boa	under 6	dagar	fr. o. m.	den 30 jan.,
» <i>Hammarlund</i>	» 6	»	»	» 30 »
» <i>Lindley</i>	» 6	»	»	» 30 »
» <i>Svensson</i> i Högsjöhult	» 7	»	»	» 31 »
» <i>Jonsson</i> i Risinge	» 4	»	»	» 31 »
» <i>Hallén</i>	» 6	»	»	» 1 febr.,
» <i>Johansson</i> i Uppmälby	» 3	»	»	» 1 »
» <i>Sköld</i>	» 2	»	»	» 30 jan.,
» <i>Magnusson</i> i Tumhult	» 6	»	»	» 30 »
» <i>Olsson</i> i Mora	» 8	»	»	» 1 febr.,
» <i>Månsson</i> i Erlandsro	» 7	»	»	» 30 jan.,
» <i>Laurén</i>	» 4	»	»	» 1 febr.,
» <i>Olsson</i> i Blädinge	» 6	»	»	» 3 » och
» <i>Johansson</i> i Fårekulla	» 6	»	»	» 30 jan.

Kammarens ledamöter åtskildes härefter kl. 12.2 e. m.

In fidem
Per Cronvall.